

Remissvar

Dnr 2019-040

22 februari 2019

Finansdepartementet
103 33 Stockholm

Remiss av promemorian Höjd energiskatt och koldioxidskatt på bränslen vid viss användning samt höjd skatt på kemikalier i viss elektronik

Fi2019/00431/S2

SAMMANFATTNING

Promemorian lämnar förslag på slopad skattenedsättning för diesel i gruvindustriell verksamhet samt slopad nedsättning av energiskatt och höjd koldioxidskatt för värmeproduktion i kraftvärmeverk. Syftet är att minska koldioxidutsläppen och bidra till det svenska målet om nettonollutsläpp av växthusgaser till 2045. Promemorian lämnar också förslag på höjd skatt på kemikalier i viss elektronik. I detta fall är syftet att ytterligare styra mot giftfri hemmiljö. Ändringarna är ämnade att träda i kraft 1 augusti 2019.

Konjunkturinstitutet lämnar remissvar på valda delar av promemorian, främst med avseende på klimat-, miljö- och hälsoeffekter.

FÖRSLAG OM SLOPAD NEDSÄTTNING AV SKATT PÅ GRUVDIESEL

Förslaget gäller diesel som används i arbetsfordon i tillverkningsprocessen, till exempel brytning av metallmalm och kalksten. Syftet med att slopa skattenedsättningarna är att minska utsläppen av koldioxid och de beräknas leda till en utsläppsminskning på sikt motsvarande 0,05 procent av de totala årliga utsläppen från Sverige.

Konjunkturinstitutet anser att en höjning till generellt gällande skattenivåer är att betrakta som kostnadseffektiva åtgärder, givet att skatterna är korrekt utformade med avseende på det mål de ska bidra till. Det saknas dock en diskussion kring hur slopade skattenedsättningar om 89 och 40 procent för energi respektive koldioxid tillsammans ska betraktas i ett klimatpolitiskt perspektiv. För att kunna göra en bedömning angående energiskattens samhällsekonomiska effektivitet är det viktigt att det tydligt framgår vad skatten ska styra emot. Är det minskade koldioxidutsläpp så är energiskatten ett indirekt styrmedel. Är det energieffektiviseringsmålet kan en höjd energiskatt vara effektiv. Den höjda energiskatten kan dock öka risken för koldioxidläckage genom att gruvbrytning flyttar utomlands, ett problem som också påpekas i promemorian.

FÖRSLAG OM SKATTEÄNDRINGAR FÖR VÄRMEPRODUKTION I KRAFTVÄRMEVERK

Nedsättningar om 70 procent i energiskatter på bränslen som används i produktionen av värme i kraftvärmeanläggningar, såväl inom som utanför EU ETS, slopas helt. Dessutom föreslås en reducerad nedsättning av skatten på koldioxid från 89 till 9 procent inom EU ETS. Ett skäl för minskade skattenedsättningar inom den inhemska EU ETS sektorn uppges vara att skatterna, förutom att bidra till det nationella målet, bidrar till minskade globala utsläpp. Detta eftersom automatisk annullering av utsläppsrätter från marknadsstabiliseringsreserven införs från och med 2023.

Konjunkturinstitutets analys visar dock att globala effekter av nationella åtgärder inom EU ETS endast kan förväntas under ett begränsat antal år.¹ Därefter kommer nationella skatter förvisso att fortsatt bidra till det nationella målet, men inte till EU:s utsläppsmål. Det leder till minskad kostnadseffektivitet och fördyrad klimatpolitik på EU-nivå. Är målet att minska globala utsläpp finns det därför anledning att på sikt ompröva beskattningen inom inhemska EU ETS sektor.

FÖRSLAG OM HÖJD KEMIKALIESKATT FÖR VISS ELEKTRONIK

Förslaget innebär att skatten på kemikalier i viss elektronik höjs från 8 till 11 kronor per kilogram för vitvaror och från 120 till 160 kronor per kilogram för övrig elektronik. Det maximala skattebeloppet höjs från 320 till 440 kronor per vara.²

Konjunkturinstitutets synpunkter på kemikalieskattens nuvarande utformning redogörs utförligt för i ett tidigare remissvar.³ En varuskatt på viss elektronik för att minska miljö- och hälsoeffekter från flamskyddsmedel är ett trubbigt och samhällsekonomiskt ineffektivt styrmedel. Styrningen mot problemet sker indirekt, dels via minskad konsumtion av elektronik och dels via möjligheterna för företag att göra avdrag på skatten om varan inte innehåller vissa hälsofarliga kemikalier.

En alternativ lösning uppges vara att inte höja kemikalieskatten, vilket skulle innebära oförändrade incitament att ytterligare driva utvecklingen mot en giftfri hemmiljö. Konjunkturinstitutet anser att detta argument inte tillräckligt underbygger förslaget om skattehöjning. Utifrån ett samhällsekonomiskt perspektiv hade det varit informativt med en diskussion om även andra alternativ. Exempelvis konsekvenser av att i större utsträckning använda andra/skärpa befintliga styrmedel som mer direkt träffar problemet.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Urban Hansson Brusewitz. Föredragande har varit Pelle Marklund.

Urban Hansson Brusewitz

Pelle Marklund

¹ EU ETS, marknadsstabiliseringsreserven och effekter av annulleringar, Specialstudie KI-nr 2018:10.

² Beloppen gäller innan årlig omräkning av skattebeloppen utifrån förändringar i KPI.

³ Kemikalieskatt. Skatt på vissa konsumentvaror som innehåller kemikalier, Dnr 2015-67-3.5.1.